

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/97/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114219196
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114219196.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporcovi: K. E. U., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom T. XXX/XX, A., v konaní zastúpený opatrovníčkou: Y. R. A., zamestnanec okresného súdu T., o zaplatenie sumy 643,95 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh sa **z a m i e t a** .

II. Odporcovi sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ (pôvodne Consumer Finance Holding, a.s.) sa návrhom zo dňa 15.07.2014, doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.07.2014, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 643,95 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 05.06.2011 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

Pôvodný navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 03.12.2010 zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi celkovú sumu pôžičky 774,00 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal odporca splácať pôžičku v pravidelných 36 mesačných splátkach v sume 22,12 eura. Do dňa spísania návrhu uhradil odporca z vyššie uvedenej sumy 22,12 eura. Vzhľadom na to, že odporca porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, pôvodný navrhovateľ dňa 25.05.2011 listom- predžalobná upomienka, vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Do dňa spísania návrhu odporca dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh odporcu ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 643,95 eura. Pôvodný navrhovateľ si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania.

Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 11C/97/2014-25 zo dňa 01.12.2014 bola pripustená zmena účastníka konania na strane navrhovateľa tak, že z konania vystúpil pôvodný navrhovateľ - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., a na jeho miesto vstúpila ako navrhovateľ spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 20.06.2015.

Nakoľko pobyt odporcu bol v konaní neznámy, súd mu ustanovil opatrovníčku a ďalej konal s ňou; opatrovníčke bol návrh s prílohami doručený dňa 04.06.2015, k tomuto sa nevyjadřila.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 OSP v spojení s § 200ea ods. 1 OSP, pretože sa jedná o drobný spor, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom zo dňa 15.07.2014, Zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 03.12.2010, Všeobecnými obchodnými podmienkami č.l. 4, Predžalobnou upomienkou zo dňa 25.05.2011, fotokópiou obálky č.l. 6, Prehľadom splátok a úhrad č.l. 7, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.08.2014, Prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok č.l. 18, ako aj ostatným obsahom spisu. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 OSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania ani ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav.

Právny predchodca navrhovateľa (spoločnosť Consumer Finance Holding a.s.) a odporca dňa 03.12.2010 uzavreli Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi pôžičku vo výške 500,00 eur, pričom odporca za zaviazal zaplatiť celkovo sumu 774,00 eur pri výške splátky 21,50 eura a počte splátok 36. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 35,80%, RPMN vo výške 35,80% a priemerná hodnota RPMN vo výške 44,57%. Odporca plnil na uvedenú zmluvu sumu 22,12 eura. Predžalobnou upomienkou zo dňa 25.05.2011 vyzval právny predchodca odporcu, aby do 3 dní od doručenia upomienky uhradil istinu vo výške 780,83 eura; zásielka bola doručovaná na adresu trvalého pobytu odporcu a bola vrátená navrhovateľovi dňa 01.06.2011. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.08.2014 bola pohľadávka postúpená zo spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o..

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 a 2 OZ, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky. Pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať namiesto úrokov plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) (v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) ZSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zák.č. 250/2007 Z.z.“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci

predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 5b zák.č. 250/2007 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 03.12.2010 Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXX., na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi pôžičku vo výške 500,00 eur, ktorú pôžičku sa odporca zaviazal uhradiť v 36-tich mesačných splátkach po 21,50 eura vrátane poistenia. Odporca zaplatil z poskytnutého úveru sumu 22,12 eura, s plnením ostatných dohodnutých mesačných splátok sa odporca dostal do omeškania, a to už pri splátke splatnej dňa 20.01.2011. Navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť celej pôžičky ku dňu 04.06.2011, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná. Pohľadávka voči odporcovi bola zmluvou postúpená na navrhovateľa, s poukazom na čo je v spore aktívne legitimovaným.

Medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vznikol uzavretím zmluvy o pôžičke právny vzťah, ktorý je od svojho vzniku nevyhnutné posudzovať podľa príslušných ustanovení právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z.), keďže právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o pôžičke vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Vyššie citované ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a je treba aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo, teda aj bez toho, aby sa odporca premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia, čo v spojení so skutočnosťou, že ide o procesné ustanovenie, znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súd) postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania. Uvedené ustanovenie súdu ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vnesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

Premičanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premičaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premičania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

Právny predchodca navrhovateľa využil svoje právo veriteľa a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňa 04.06.2011, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná, čo znamená že v tento deň sa stali splatnými aj splátky, ktoré sa mali stať splatnými až po tomto dátume. Vychádzajúc z uvedeného dátumu, právny predchodca navrhovateľa si mohol uplatniť svoj nárok na súde už dňa 05.06.2011, pričom dňa 05.06.2014 (štvrtok) uplynula všeobecná trojročná premičacia doba. Právny predchodca navrhovateľa podal návrh na súde dňa 17.07.2014, teda v čase, keď bol celý jeho nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere premičaný.

Nakoľko súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný prihliadnuť na premičanie nároku voči spotrebiteľovi ex offo, na túto skutočnosť prihliadol, dospel k záveru, že z dôvodu premičania nároku navrhovateľa nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd návrh ako nedôvodný zamietol. Za premičané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premičí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok. Z dôvodu uplatnenia práva po uplynutí premičacej doby a jeho zamietnutia v celom rozsahu z tohto dôvodu, súd ďalej neskúmal opodstatnenosť tohto uplatneného práva navrhovateľa, a teda neskúmal dodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z..

Navrhovateľ si návrhom s poukazom na prehľad splátok a úhrad uplatnil aj zmluvnú pokutu v sume 71,98 eura. Z článku 11 bodu 11.2 VOP vyplýva, že „spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ Nakoľko súd zistil, že uplatnený nárok je premičaný, premičaný je aj nárok z uplatnenej zmluvnej pokuty, keďže jej splatnosť mala nastať 30. deň po dobe splatnosti jednotlivej splátky, a preto súd návrh navrhovateľa zamietol potom aj v tejto časti.

Navyše, zmluvná pokuta bola obsiahnutá len v časti označenej ako všeobecné obchodné podmienky, a nie priamo v zmluve, preto možno dospieť k záveru, že nedošlo k jej písomnému dojednaniu ako to predpokladá § 544 ods. 2 OZ, a preto je toto dojednanie v zmysle § 40 ods. 1 OZ absolútne neplatné. Navrhovateľovi tiež z rozhodovacej činnosti súdov musí byť zrejmé, že v prípade čo aj platného dojednania o zmluvnej pokute, išlo by o neprijateľnosť takéhoto zmluvného dojednania, čo má oporu aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa možno napraviť iba pozitívnym zásahom, a to naplnením ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v časti istiny vrátane zmluvnej pokuty, ako aj v časti príslušenstva ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP v spojení s 151 ods. 1 OSP, keď v konaní plne úspešnému odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si v konaní právo na náhradu trov konania neuplatnil, ani mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.